

آیین نامه آموزشی دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان و داوطلبان آزاد

این آیین نامه مستند به مصوبات جلسات ۶۶۶ تاریخ ۱۳۸۰/۸/۳ و ۸۶۴ تاریخ ۱۳۹۱/۵/۳ شورای عالی آموزش و پرورش تنظیم شده است و صرفاً برای دانش آموزان مدارس بزرگسالان و داوطلبان آزاد اجرا می‌شود.

فصل اول - ثبت نام

ماده ۱ - شرایط ثبت نام در دوره پیش دانشگاهی :

- ۱- دارا بودن گواهینامه پایان تحصیلات دوره سه ساله آموزش متوسطه
 - ۲- دارا بودن شرایط ادامه تحصیل از نظر قانون نظام وظیفه عمومی برای دانش آموزان پسر
 - ۳- از دست دادن شرایط ادامه تحصیل در دوره پیش دانشگاهی روزانه
- ماده ۲ - متقاضیان ثبت نام در دوره پیش دانشگاهی موظفند در موعد مقرر برابر دستورالعمل‌های مربوط جهت ثبت نام و انتخاب واحدهای درسی به دبیرستان‌های بزرگسالان مراجعه کنند.
- تبصره - فارغ التحصیلان دی ماه دوره متوسطه قبل از آن می‌توانند با رعایت سایر شرایط از نیمسال دوم سال تحصیلی، برابر ضوابطی که توسط معاونت آموزش متوسطه تهیه و ابلاغ می‌شود ثبت نام کنند. در این نیمسال، ارائه ۱۲ واحد درسی به صورت حضوری و ۱۲ واحد درسی به صورت غیرحضوری به دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان و یا مدارس آموزش از راه دور و ۲۴ واحد درسی به داوطلبان آزاد مجاز خواهد بود.

ماده ۳ - سن ثبت نام در دبیرستان‌های بزرگسالان برای مشمولان قانون نظام وظیفه حداکثر ۲۰ سال تمام است «ملاک سن دانش آموز برای ثبت نام اول مهرماه هر سال خواهد بود.»

تبصره - دانش آموز مشمول دوره پیش دانشگاهی که از معافیت تحصیلی استفاده می‌کند، در صورتی که در حین نیمسال تحصیلی سن او به حداکثر سن مجاز برسد، استثنائاً تا پایان آن نیمسال می‌تواند در دبیرستان بزرگسالان ادامه تحصیل دهد.

ماده ۴ - مدیران دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان موظفند در هنگام ثبت نام دانش آموزان کلیه مدارک لازم مندرج در دستورالعمل‌های مربوط را کنترل و رسیدگی کنند و در صورت وجود هرگونه نقص در مدارک از ثبت نام آنان خودداری کنند. این قبیل افراد می‌توانند حداکثر یک هفته پس از مهلت مقرر جهت اصلاح یا رفع نقص مدارک خود اقدام و سپس در دبیرستان‌های بزرگسالان ثبت نام کنند بدیهی است مسؤولیت عدم رسیدگی و اقدام به موقع که منجر به تضییع یا ایجاد حق برای دانش آموزان شود؛ متوجه مدیران خواهد بود.

ماده ۵ - دانش آموزان مشمول با رعایت حداکثر سن مجاز می‌توانند حداکثر یک سال تحصیلی به صورت روزانه و یک سال بعد در دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان و یا مدارس آموزش از راه دور

تحصیل نمایند و از معافیت تحصیلی برخوردار شوند و ادامه تحصیل آنان در سالهای بعد فقط به صورت داوطلب آزاد مجاز خواهد بود.

تبصره ۱ - دانش آموزان غیرمشمول محدودیت سنی و یا سنوات تحصیلی در دبیرستانهای بزرگسالان و یا داوطلب آزاد نخواهند داشت.

تبصره ۲ - دانش آموزی که دفترچه آماده به خدمت (بدون مهر غیبت) گرفته است، چنانچه تاریخ اعزام مندرج در دفترچه وی حداقل تا پایان آن نیمسال تحصیلی باشد، می تواند با رعایت سایر شرایط در همان نیمسال تحصیلی به عنوان دانش آموز ثبت نام کند و ادامه تحصیل دهد.

فصل دوم - واحدهای درسی، طول مدت تحصیلی و مواد آموزشی

ماده ۶ - آموزش در این دوره مبتنی بر نظام نیمسال - واحدی است. در نظام واحدی ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا عدم قبولی دانش آموز در یک درس به همان درس محدود می شود و ارتباطی به سایر دروس ندارد.

ماده ۷ - هر واحد درس نظری و آزمایشگاهی و کارگاهی بترتیب معادل ۳۰ و ۴۵ و ۶۰ ساعت آموزش در طول هر نیمسال است که طبق برنامه مصوب تدریس می شود.

تبصره - ساعات حل تمرین و تکمیلی برای برخی دروس علاوه بر ساعات مندرج در این ماده طی دستورالعملهای جداگانه از سوی مراجع ذیربط ارسال خواهد شد.

ماده ۸ - برنامه آموزشی در هر سال تحصیلی بصورت دو نیمسال و هریک بمدت ۱۸ هفته اجرا می شود.

تبصره - در هر نیمسال پانزده هفته کامل به تشکیل کلاس درس اختصاص داشته و زمان باقیمانده هر نیمسال برای برگزاری امتحانات، اعلام نتایج و تمهید مقدمات نیمسال بعدی منظور می شود.

ماده ۹ - دانش آموز دوره پیش دانشگاهی بزرگسال یا داوطلب آزاد در هر نیمسال مجاز خواهد بود حداقل ۸ واحد و حداکثر ۱۲ واحد درسی را با رعایت سایر شرایط انتخاب کند.

تبصره - چنانچه تعداد واحدهای باقی مانده دانش آموز در آخرین نیمسال تحصیلی به کمتر از ۸ واحد برسد انتخاب واحد و ادامه تحصیل وی در آن نیمسال تحصیلی بلامانع است.

ماده ۱۰ - رشته های دوره پیش دانشگاهی مشتمل بر :

الف (ریاضی فیزیک

ب (علوم تجربی

ج (ادبیات و علوم انسانی

د) علوم و معارف اسلامی

ه) هنر می باشد.

ماده ۱۱ - تعداد واحدهای درسی دوره پیش دانشگاهی در هر رشته ۲۴ واحد است که شامل ۸ واحد دروس عمومی و ۱۶ واحد دروس تخصصی است.

ماده ۱۲ - عناوین و تعداد واحدهای دروس در رشته‌های دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان به شرح جدول زیر خواهد بود.

جدول دروس رشته‌های دوره پیش دانشگاهی شیوه نیمسال^۱ - واحدی

رشته علوم تجربی			رشته ریاضی فیزیک		
ساعت	تعداد واحد	عنوان درس	ساعت	تعداد واحد	عنوان درس
۴	۲	معارف اسلامی	۴	۲	معارف اسلامی
۴	۲	زبان فارسی	۴	۲	زبان فارسی
۸	۴	زبان خارجه	۸	۴	زبان خارجه
۶	۳	فیزیک	۸	۴	فیزیک
۸	۴	شیمی	۸	۴	شیمی
۶	۳	ریاضی عمومی	۸	۴	حساب دیفرانسیل و انتگرال
۸	۴	زیست شناسی	۴	۲	هندسه تحلیلی و جبر خطی
۴	۲	علوم زمین	۴	۲	ریاضیات گسسته
۴۸	۲۴	جمع	۴۸	۲۴	جمع

۱ - براساس مصوبه جلسه‌ی ۸۴۴ شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۹۰/۵/۱۱ در جلسه ۱۷۲ کمیسیون برنامه‌های درسی و تربیتی بررسی و به تایید رسید.

رشته علوم و معارف اسلامی			رشته ادبیات و علوم انسانی		
ساعت	تعداد واحد	عنوان درس	ساعت	تعداد واحد	عنوان درس
۴	۲	اخلاق	۴	۲	معارف اسلامی
۶	۳	اصول عقاید	۴	۲	زبان فارسی
۴	۲	زبان فارسی	۸	۴	زبان خارجه
۸	۴	زبان خارجه	۶	۳	ادبیات فارسی
۱۰	۵	ادبیات عرب	۶	۳	عربی
۴	۲	منطق صوری	۴	۲	تاریخ
۴	۲	فلسفه	۴	۲	جغرافیا
۸	۴	فقه و اصول	۴	۲	علوم اجتماعی
۴۸	۲۴	جمع	۴	۲	فلسفه
			۴	۲	ریاضی پایه
			۴۸	۲۴	جمع

رشته هنر		
ساعت	تعداد واحد	عنوان درس
۴	۲	معارف اسلامی
۴	۲	زبان فارسی
۸	۴	زبان خارجه
۴	۲	آشنایی با رشته‌های مختلف هنری
۴	۲	هنر و ادب فارسی
۸	۴	سیر هنر در تاریخ
۱۲	۴	کارگاه هنر
۶	۲	انسان، فضا، طراحی
۴	۲	آشنایی با میراث هنری فرهنگی ایران
۵۴	۲۴	جمع

تبصره ۱ - کلیه دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان باید در آزمون روخوانی قرآن شرکت نمایند و ۸ نمره از درس معارف اسلامی در ارزشیابی مستمر به این آزمون اختصاص می‌یابد.

تبصره ۲ - دانش آموزان اقلیت‌های دینی مندرج در قانون اساسی از گذراندن آزمون روخوانی قرآن در دوره پیش دانشگاهی (موضوع تبصره ۱ ماده ۱۲) معاف می‌باشند.

فصل سوم - حضور و غیاب

ماده ۱۳ - چنانچه غیبت غیرموجه دانش آموز در هر درس بیش از دو پانزدهم مجموع ساعات آن درس در هر نیمسال باشد از شرکت در امتحان پایانی آن درس محروم و در محاسبه معدل، نمره درس مذکور صفر منظور خواهد شد. در چنین مواردی کلمه «محروم» به جای نمره درس مورد نظر قید شده لیکن در محاسبه جمع نمرات و معدل کل، کلمه محروم به منزله صفر خواهد بود.

تبصره: میزان ساعات غیبت دانش آموز در کسر نمره انضباط وی موثر می‌باشد.

ماده ۱۴ - اگر دانش آموزی در امتحانات غیر نهایی پایانی درس یا دروسی غیبت موجه داشته باشد. برای آن درس یا دروس نمره‌ای منظور نمی‌شود. در چنین مواردی کلمه موجه بجای نمره درس یا دروس، قید می‌شود و در جمع نمرات و معدل منظور نمی‌شود.

تبصره ۱ - دانش آموز دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان که در امتحانات غیرنهایی نیمسال اول، نیمسال دوم و یا شهریور ماه با عذر موجه غایب باشد در صورت درخواست دانش آموز یا ولی وی، مدیر دبیرستان مجاز است حداکثر تا دو هفته پس از آخرین امتحان از درس یا دروس مربوط با رعایت ضوابط امتحان به عمل آورد.

تبصره ۲ - اگر دانش آموزی در طول نیمسال تحصیلی به دلیل غیبت موجه در درس یا دروسی (نهایی یا غیرنهایی) نمره مستمر نداشته باشد نمره ارزشیابی پایانی وی عیناً برای نمره ارزشیابی مستمر آن درس یا دروس نیز منظور می‌شود.

ماده ۱۵ - چنانچه دانش آموزی در امتحان پایان نیمسال اول، نیمسال دوم و یا شهریور ماه یک یا چند درس به علت غیبت غیرموجه شرکت نکند نمره امتحان پایان نیمسال او در آن درس یا دروس صفر محسوب می‌شود. در چنین مواردی کلمه غایب (غ) بجای نمره درس یا دروس مورد نظر قید شده، لیکن در محاسبه جمع نمرات و معدل، مجموع نمره میان نیمسال و صفر به عنوان نمره درس یا دروس مورد نظر ثبت می‌شود.

ماده ۱۶ - تشخیص غیبت موجه براساس دلایل و مدارک ارائه شده از طرف دانش آموز در امتحانات غیرنهایی با شورای مدرسه و در امتحانات نهایی با رئیس حوزه اجرا پس از هماهنگی با مدیر دبیرستان است.

فصل چهارم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانش آموز

ماده ۱۷ - امتحانات پایان نیمسال از تمام محتوای برنامه درسی به دو صورت غیرنهایی (داخلی و هماهنگ) و یا نهایی برگزار می‌شود.

۱۷/۱ - امتحانات داخلی با سوالاتی که توسط معلمین مربوط و زیر نظر مدیر دبیرستان تهیه می‌شود با نظارت اداره آموزش و پرورش محل برگزار می‌گردد. براساس این امتحانات برای هر درس یک نمره مستقل به عنوان نمره امتحان پایان نیمسال آن درس منظور می‌شود. اوراق امتحانی حداکثر تا یک هفته پس از انجام امتحان هر درس توسط معلم مربوط و زیر نظر مدیر دبیرستان تصحیح و پس از ثبت نمره دانش آموزان در لیست نمرات و امضاء به دفتر دبیرستان تحویل می‌شود. مدیر می‌تواند با مسئولیت خود اوراق امتحانی را جهت تصحیح در خارج از محل مدرسه در اختیار معلمین قرار دهد.

۱۷/۲ - امتحانات نهایی در نیمسال‌های اول، دوم و شهریور ماه با برنامه و سوالات امتحانی واحد که توسط مرکز سنجش آموزش و پرورش تهیه می‌شود، زیر نظر اداره کل آموزش و پرورش استان و به وسیله آموزش و پرورش منطقه برگزار می‌شود.

تبصره ۱ - معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش، مرکز سنجش آموزش و پرورش و یا اداره کل آموزش و پرورش استان می‌تواند در پایان هر نیمسال، یک و یا دو ماده درسی را با سوالات امتحانی واحد و به صورت هماهنگ برگزار کند. اجرا، تصحیح و اعلام نتیجه این امتحانات همانند امتحانات داخلی می‌باشد.

تبصره ۲ - معلمینی که درس‌های مربوط به امتحانات نهایی را تدریس می‌کنند، موظفند حداکثر دو روز پس از برگزاری امتحان درس مربوط، با تشخیص و برابر ابلاغی که از طرف آموزش و پرورش منطقه صادر می‌شود، به حوزه‌های تصحیح مراجعه کنند و حداقل به تعداد دانش آموزان خود نسبت به تصحیح اوراق امتحانی همان درس با دریافت حق الزحمه اقدام نمایند. در صورتی که معلمی برای تصحیح اوراق اقدام نکند، موضوع از سوی رئیس حوزه تصحیح مربوط به آموزش و پرورش محل گزارش تا برابر مقررات با وی رفتار شود.

تبصره ۳ - نمرات امتحانات نهایی باید حداکثر ده روز پس از برگزاری آخرین امتحان توسط رئیس حوزه تصحیح به واحد آموزشی محل تحصیل دانش آموز اعلام شود.

عناوین دروس رشته‌های دوره پیش دانشگاهی که از آنها امتحان نهایی به عمل می‌آید:

رشته‌های دوره پیش دانشگاهی									
ریاضی فیزیک		ادبیات و علوم انسانی		علوم تجربی		علوم و معارف اسلامی		هنر	
عنوان دروس		عنوان دروس		عنوان دروس		عنوان دروس		عنوان دروس	
عمومی	تخصصی	عمومی	تخصصی	عمومی	تخصصی	عمومی	تخصصی	عمومی	تخصصی
زبان فارسی	فیزیک	زبان فارسی	ادبیات فارسی	زبان فارسی	فیزیک	زبان فارسی	ادبیات عرب	زبان فارسی	آشنایی با میراث فرهنگی ایران
معارف اسلامی	حساب دیفرانسیل و انتگرال	معارف اسلامی	عربی	معارف اسلامی	زیست شناسی	معارف اسلامی	فقه و اصول	اصول عقاید	سیر هنر در تاریخ

ماده ۱۸ - در هر نیمسال نمره هر درس از مجموع نمره ارزشیابی مستمر با ضریب یک و نمره ارزشیابی پایانی با ضریب چهار به شرح جدول زیر محاسبه و منظور می‌شود.

نمره ارزشیابی مستمر	نمره ارزشیابی پایانی	نمره درس
ضریب ۱	ضریب ۴	مجموع نمرات ارزشیابی‌ها با ضریب تقسیم بر پنج

تبصره - سؤالات امتحانی داوطلبان آزاد و امتحانات شهریور ماه بر مبنای بیست نمره طرح می‌شود و نمره مستمر نخواهد داشت.

ماده ۱۹ - دانش آموزی که در یک یا چند درس از دروس نیمسال اول و یا دوم موفق به کسب نمره قبولی نشود، باید در امتحان نوبت شهریور ماه همان سال شرکت کند. برای این قبیل دانش آموزان در صورت کسب شرایط قبولی، گواهی نامه دوره پیش دانشگاهی در نوبت شهریور ماه صادر می‌شود.

ماده ۲۰ - دانش آموزان از گذراندن دروسی که قبلاً نمره قبولی کسب کرده‌اند، معاف می‌باشند.

ماده ۲۱ - صرفاً دانش آموزانی که کلیه دروس دوره پیش دانشگاهی را در رشته مربوط با موفقیت می‌گذرانند می‌توانند متقاضی شرکت در آزمون ورود به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی شوند.

ماده ۲۲ - مسؤولیت حسن اجرای امتحانات غیرنهایی و اعلام به موقع نتایج به عهده مدیر دبیرستان است و اداره آموزش و پرورش محل و اداره کل آموزش و پرورش استان و مرکز سنجش آموزش و پرورش در صورت لزوم می‌توانند اوراق امتحانی تصحیح شده را مورد بازبینی قرار دهند در صورتی که در بازبینی اوراق، نمره دانش آموزی تغییر یابد ملاک عمل آخرین نمره خواهد بود و موضوع باید کتباً به اطلاع معلمین مربوط برسد.

ماده ۲۳ - مدیر دبیرستان موظف است فهرست مشخصات دانش آموزان واجد شرایط را با قید مواد درسی که باید آنها را به صورت امتحان نهایی بگذرانند، به همراه نمرات ارزشیابی تکوینی (مستمر) آن درس‌ها در نمون برگ‌هایی که از سوی مرکز سنجش آموزش و پرورش ابلاغ می‌شود، تنظیم کند و حداکثر یک هفته قبل از شروع امتحانات نهایی هر نیمسال و شهریور ماه به اداره آموزش و پرورش منطقه تحویل دهد.

تبصره - امتحانات عملی غیرکتبی و کارگاهی در درس‌های غیرنهایی توسط دبیرستان و در درس‌های نهایی، توسط افراد واجد شرایطی که از سوی اداره آموزش و پرورش انتخاب می‌شوند، قبل از امتحانات کتبی در دبیرستان مربوط برگزار می‌گردد.

ماده ۲۴ - نتیجه امتحانات پس از پایان هر نیمسال و شهریور به صورت کتبی به دانش آموز و یا ولی او اعلام می‌شود.

ماده ۲۵ - مهلت اعتراض به نمرات امتحان کتبی دروس غیرنهایی حداکثر سه روز پس از اعلام نتیجه امتحانات می‌باشد. مدیر دبیرستان موظف است اوراق امتحانی مربوط را جهت تجدیدنظر در مرحله

اول در اختیار مصحح مربوط و در صورت اعتراض مجدد در مرحله دوم در اختیار مصحح مربوط و یک نفر از معلمین همان درس قرار دهد. چنانچه معلم دیگری از همان درس در آن مدرسه نباشد از معلمین سایر مدارس دعوت به عمل می‌آید. نمره ورقه تجدیدنظر شده با نظر مدیر و با اعضای معلمین مربوط، ملاک عمل بوده و در لیست نمرات ثبت می‌شود.

مدیر دبیرستان موظف است نتیجه این بررسی را حداکثر ظرف مدت ۷ روز پس از پایان مهلت اعتراض به دانش آموز اعلام کند.

تبصره ۱ - نمرات دروس عملی و شفاهی قابل اعتراض و تجدید نظر نمی‌باشد و نمره اعلام شده قطعی است.

تبصره ۲ - در امتحان نهایی رئیس حوزه تصحیح موظف است اوراق امتحانی معترضان را جهت تجدیدنظر در اختیار یک نفر از معلمین همان درس (غیر از مصححین اول و دوم) قرار دهد و نمره وی ملاک عمل خواهد بود در هر صورت باید حداکثر ظرف مدت ۵ روز پس از پایان مهلت اعتراض، نتیجه به اطلاع معترضان برسد.

ماده ۲۶ - نمونه لیست نمرات، دفتر امتحانات، کارنامه تحصیلی و گواهینامه پایان دوره پیش دانشگاهی و سایر مدارک تحصیلی توسط مرکز سنجش آموزش و پرورش و با هماهنگی دفتر آموزش متوسطه تهیه و به ادارات کل آموزش و پرورش استانها ابلاغ می‌شود.

ماده ۲۷ - نمرات دانش آموزان مطابق یا لیست ریز نمرات معلمین به سیستم رایانه‌ای منتقل و دفتر امتحانات، کارنامه تحصیلی، گواهینامه پایان دوره پیش دانشگاهی توسط سیستم رایانه‌ای صادر و با امضاء مدیر و مهر دبیرستان تایید می‌شود.

ماده ۲۸ - دفتر امتحانات و مجموعه لیست نمرات حداکثر دو ماه پس از پایان اعلام نتایج به وسیله فرد یا افرادی که از طرف اداره آموزش و پرورش محل تعیین می‌شوند بررسی و دفتر امتحانات مسدود و با امضاء و مهر اداره آموزش و پرورش محل تایید می‌شود.

ماده ۲۹ - اوراق امتحانی غیرنهایی پایان هر نیمسال و شهریور ماه دانش آموز به مدت شش ماه در دبیرستان بزرگسالان نگهداری و سپس برابر مقررات امحاء می‌شود ولی لیست نمرات و دفتر امتحانات جزء اسناد و مدارک تحصیل محسوب شده و به طور دائم در دبیرستان نگهداری می‌شود.

تبصره - اوراق امتحانات نهایی به مدت یک سال در محلی که اداره آموزش و پرورش منطقه تعیین می‌کند نگهداری و سپس برابر مقررات امحاء می‌شود. ولی فهرست دست نویس ریز نمرات دبیران، دفتر امتحانات، دفتر فارغ التحصیلان برگ ریز نمرات قبول شدگان امتحان نهایی، صحافی و جزء اسناد و مدارک تحصیلی محسوب و به طور دائم در واحد آموزشی و اداره مربوط حسب مورد نگهداری می‌شود.

ماده ۳۰ - در پایان هر نیمسال دوره پیش دانشگاهی، به دانش آموزان براساس رفتار، اخلاق و رعایت موازین اسلامی و اصول بهداشت، نظافت شخصی و میزان مشارکت در فعالیتهای پرورشی و مقررات دبیرستان و کیفیت حضور و غیاب و گزارش های رسیده از سوی معلمین توسط مدیر و معاون یا

معاونان دبیرستان یک نمره انضباط داده می‌شود، این نمره در لیست نمرات ثبت و با امضاء مدیر یا معاون مربوط تحویل دفتر دبیرستان می‌شود.

تبصره ۱ - میانگین نمرات انضباط نیمسال اول و دوم دانش آموزان به عنوان نمره سالانه محسوب و در معدل کل معادل ۲ واحد درسی منظور می‌شود ولی در محاسبه جمع واحدهای درسی در هر رشته در نظر گرفته نمی‌شود.

تبصره ۲ - برای داوطلبان آزاد دوره پیش دانشگاهی نمره انضباط منظور نمی‌شود.

ماده ۳۱ - حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ می‌باشد و نمرات کلیه دروس اعم از قبولی و مردودی در کارنامه دانش آموز ثبت می‌شود. دانش آموزی که کلیه واحدهای رشته مربوط را با موفقیت گذرانده باشد فارغ التحصیل محسوب می‌شود.

تبصره - در رشته هنر حداقل نمره قبولی سالانه در درس کارگاه هنر دوازده می‌باشد.

ماده ۳۲ - در پایان دوره برای هریک از فارغ التحصیلان براساس نمرات درسهایی که امتحان داده‌اند معدل کتبی نهایی و معدل کل محاسبه و در مدارک تحصیلی آنان ثبت می‌شود. برای محاسبه معدل کتبی نهایی، نمره پذیرفته شده امتحان نهایی درس مربوط در تعداد واحدهای همان درس ضرب و مجموع حاصلضرب‌های بدست آمده بر تعداد کل واحدهای درس‌های نهایی تقسیم می‌شود.

برای محاسبه معدل کل نمرات هر دانش آموز، تعداد واحدهای هر درس در نمره قبولی آن درس ضرب و مجموع حاصلضرب‌های بدست آمده بر تعداد کل واحدهایی که دانش آموز باید در طول دوره طی نماید تقسیم می‌شود.

ماده ۳۳ - به دانش آموزانی که موفق به گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره پیش دانشگاهی در رشته مربوط شوند با رعایت سایر شرایط و ضوابط گواهینامه پایان دوره پیش دانشگاهی اعطاء می‌شود.

تبصره - دانش آموزی که در یک عنوان درسی آخرین نمره وی حداقل ۷ و معدل کل وی نیز حداقل ۱۰ باشد فارغ التحصیل دوره پیش دانشگاهی شناخته می‌شود.

ماده ۳۴ - دانش آموزان اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی، برابر شیوه‌نامه‌های وزارت آموزش و پرورش در امتحان تعلیمات دینی خاص خود شرکت خواهند کرد و نمره این درس جایگزین نمره درس «معارف اسلامی» می‌شود، ضمناً در صورت تمایل دانش آموز به شرکت در امتحان «معارف اسلامی» منعی برای شرکت وی نخواهد بود.

ماده ۳۵ - برای دارندگان نقص عضو موثر در امتحان کتبی و شفاهی و عملی و همچنین دانش آموزانی که قبل و یا حین برگزاری امتحانات دچار سانحه شوند مدیر دبیرستان یا رییس حوزه اجرا با اطلاع اداره آموزش و پرورش تسهیلاتی متناسب با وضع دانش آموز فراهم می‌نماید و در صورت لزوم از امتحانات بخش عملی دروس که از نظر جسمی قادر به انجام آن نمی‌باشند معاف می‌شوند در این صورت نمره بخش کتبی یا شفاهی ملاک عمل خواهد بود. در این حالت صورتجلسه‌ای با امضاء مدیر و دو نفر از معلمین دبیرستان تنظیم می‌شود و تسهیلات انجام شده مستند به این ماده را توضیح

می‌دهند و موضوع باید در ستون ملاحظات دفتر امتحانات و کارنامه تحصیلی این قبیل دانش آموزان درج شود.

تبصره - چنانچه امتحان نهایی باشد، موضوع در صورت جلسه درج خواهد شد.

ماده ۳۶- امتحانات بزرگسالان و داوطلبان آزاد خارج از کشور نیز مطابق مفاد این آیین نامه برگزار می‌شود.

ماده ۳۷ - نظارت بر حسن اجرای امتحانات داخل و خارج از کشور برعهده مرکز سنجش آموزش و پرورش می‌باشد.

فصل پنجم - سایر موارد

ماده ۳۸ - ثبت نام دانش آموزان در رشته پیش دانشگاهی غیر متناظر با دیپلم و یا تغییر رشته در دوره پیش دانشگاهی منوط به شرکت فرد متقاضی در امتحان تغییر رشته برابر جدول مربوط خواهد بود. در صورت کسب نمره قبولی در دروس مشترک بین رشته جدید و رشته قبلی، تغییر رشته متقاضیان پذیرفته می‌شود. امتحانات تغییر رشته براساس دستورالعمل مربوط هر سال یکبار و در شهریور به صورت نهایی برگزار می‌شود.

تبصره - متقاضیان ثبت نام در دوره پیش دانشگاهی به شیوه داوطلب از شرکت در امتحان تغییر رشته معاف خواهند بود.

جدول موارد آزمون تغییر رشته تحصیلی در دوره پیش دانشگاهی

هنر	علوم و معارف اسلامی	ادبیات و علوم انسانی	علوم تجربی	ریاضی فیزیک	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> رشته‌های دوره پیش دانشگاهی نوع دیپلم </div>
طراحی تاریخ هنر جهان تاریخ هنر ایران مبانی هنرهای تجسمی	عربی ویژه معارف اصول عقاید (۲)	عربی (۳) ویژه انسانی ادبیات فارسی تخصصی	زیست شناسی (۱) زیست شناسی (۲)		ریاضی فیزیک
	عربی ویژه معارف اصول عقاید (۲)	عربی (۳) ویژه انسانی ادبیات فارسی تخصصی		جبر و احتمال حسابان	علوم تجربی
	اصول و عقاید (۲) عربی (۳) ویژه معارف		زیست شناسی (۱) زیست شناسی (۲) شیمی (۳)	جبر و احتمال حسابان فیزیک (۳)	ادبیات و علوم انسانی
		نیازی به شرکت در آزمون تغییر رشته نیست	زیست شناسی (۱) زیست شناسی (۲)	جبر و احتمال حسابان فیزیک (۳)	علوم و معارف اسلامی
	عربی ویژه معارف اصول عقاید (۲)	عربی (۳) ویژه انسانی ادبیات فارسی تخصصی	زیست شناسی (۱) زیست شناسی (۲)	جبر و احتمال حسابان	فنی و حرفه‌ای
	عربی ویژه معارف اصول عقاید (۲)	عربی (۳) ویژه انسانی ادبیات فارسی تخصصی	زیست شناسی (۱) زیست شناسی (۲) شیمی (۳)	جبر و احتمال حسابان فیزیک (۳)	کار دانش

ماده ۳۹ - انتقال دانش آموزان در طول سال تحصیلی از یک دبیرستان به دبیرستان دیگر با موافقت اداره آموزش و پرورش مقصد و تا یک ماه قبل از شروع امتحانات پایانی نیمسال اول یا نیمسال دوم بلامانع است در این صورت مدارک، پرونده‌های تحصیلی و نمرات مربوط به ارزشیابی‌های طول نیمسال این قبیل دانش آموزان باید پس از تایید به موقع به دبیرستان مقصد ارسال شود. انتقال دانش‌آموز در محدوده یک منطقه آموزشی با هماهنگی دبیرستان مبدأ و مقصد با رعایت مقررات در زمان‌های تعیین شده بلامانع است.

جدول تطبیق دروس مربوط به دانش آموزانی که در دوره پیش دانشگاهی تغییر رشته

می دهند

(موضوع ماده ۳۸)

عنوان درس یا دروسی که معادل درس گذرانده شده از دانش آموز پذیرفته می شود.					عنوان درس گذرانده شده	کد درس	ردیف
هنر	علوم و معارف اسلامی	ادبیات و علوم انسانی	علوم تجربی	ریاضی فیزیک			
معارف اسلامی (کد ۱۴۷۷)	اصول عقاید (کد ۱۴۹۰)	معارف اسلامی (کد ۱۴۷۷)	معارف اسلامی (کد ۱۴۷۷)	معارف اسلامی (کد ۱۴۷۷)	معارف اسلامی	۱۴۷۷	۱
زبان فارسی (کد ۱۴۷۶)	زبان فارسی (کد ۱۴۷۶)	زبان فارسی (کد ۱۴۷۶)	زبان فارسی (کد ۱۴۷۶)	زبان فارسی (کد ۱۴۷۶)	زبان فارسی	۱۴۷۶	۲
زبان خارجه (کد ۱۴۷۵)	زبان خارجه (کد ۱۴۷۵)	زبان خارجه (کد ۱۴۷۵)	زبان خارجه (کد ۱۴۷۵)	زبان خارجه (کد ۱۴۷۵)	زبان خارجه	۱۴۷۵	۳
معارف اسلامی (کد ۱۴۷۷)	—	معارف اسلامی (کد ۱۴۷۷)	معارف اسلامی (کد ۱۴۷۷)	معارف اسلامی (کد ۱۴۷۷)	اصول عقاید (رشته علوم و معارف اسلامی)	۱۴۹۰	۴
—	—	—	فیزیک علوم تجربی (کد ۱۴۸۲)	—	فیزیک (رشته علوم ریاضی)	۱۴۸۴	۵
—	—	—	شیمی (کد ۱۴۸۰)	شیمی (کد ۱۴۸۰)	شیمی	۱۴۸۰	۶
—	—	ریاضی پایه (کد ۱۴۸۶)	ریاضی عمومی (کد ۱۴۷۸)	—	حساب دیفرانسیل و انتگرال	۱۴۸۳	۷
—	—	ریاضی پایه (کد ۱۴۸۶)	—	—	ریاضی عمومی	۱۴۷۸	۸
—	—	عربی (کد ۱۴۸۷)	—	—	ادبیات عرب	۱۴۸۹	۹
—	فلسفه (کد ۱۴۵۶)	فلسفه (کد ۱۴۵۶)	—	—	فلسفه	۱۴۵۶	۱۰

تبصره ۱ - کلیه نمرات دروسی که دانش آموز در دبیرستان مبدأ گذرانده است (اعم از قبولی و مردودی) باید در دفتر امتحانات دبیرستان مقصد ثبت شود.

تبصره ۲ - دانش آموزان دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان و همچنین داوطلبان آزاد این دوره نمی توانند به دبیرستان های روزانه منتقل شوند.

ماده ۴۰ - براساس تبصره ماده پنج آیین نامه اجرایی قانون نظام وظیفه عمومی (بخش معافیت تحصیلی) دانش آموزانی که سه ماه متوالی و بیشتر غیبت غیر موجه و یا بدون اطلاع قبلی داشته

باشند به عنوان ترک تحصیل از دبیرستان اخراج می‌شوند و لازم است مدیران دبیرستان مراتب ترک تحصیل این قبیل افراد را برابر مقررات، اعلام کنند. غیبت با عذر موجه ترک تحصیل تلقی نمی‌شود. تبصره - شرکت در امتحانات متفرقه از نظر مقررات وظیفه عمومی ترک تحصیل تلقی می‌شود.

ماده ۴۱ - دانش آموزانی که از تحصیل در دوره پیش دانشگاهی روزانه محروم می‌شوند و دانش آموزانی که شرایط تحصیل در دوره روزانه را ندارند و سایر متقاضیان براساس مفاد این آیین نامه و سایر ضوابط و شرایط مربوط می‌توانند در دوره پیش دانشگاهی بزرگسالان و یا آموزش از راه دور و یا به صورت داوطلب آزاد (متفرقه) ثبت نام نموده و ادامه تحصیل دهند.

ماده ۴۲ - دانش آموزان پیش دانشگاهی سنوات قبل که موفق به گذراندن تعدادی از دروس این دوره نشده‌اند، می‌توانند دروس گذرانده شده خود را براساس شیوه نامه‌ای که توسط معاونت آموزش متوسطه تهیه می‌شود تطبیق و با رعایت سایر شرایط ادامه تحصیل دهند.